בס"ד

מקור הברכה

חכמה ומוסר

עלון 735

דו שבועי

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - "**חכמה ומוסר**". פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

שופטים

פרשת: שופטים.

"סיבוב ההצלה"

רק כמה ימים עברו מחודש אלול, ונותרו רק שלושה שבועות גורליים ומכריעים בהם בוחנים כל אדם משמיים לראות האם משנה הוא את מעשיו אם לאו. ימי הדין מתקרבים, אלא שישנם רבים המנסים לערוך חשבון נפש אך מיד מתייאשים: הלימוד שלהם הינו צולע, התפילה נעשית בקושי, והחסד שלהם חלש עד למאד.

איננו מדברים על חומרות, אלא על ההלכות הבסיסיות אותם מתקשים לעשות, ונביא לכך דוגמאות: מי מאיתנו מקפיד על הסעיף הראשון בשולחן ערוך: "יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו" ואינו קם בעצלתיים?... ומה עם ההלכה: "ישכים אדם לבית הכנסת להיות מעשרה ראשונים" (או"ח צ', יד'), האם זוכים אנו לכך?... איננו מדברים על הפסיקה: "המתפלל צריך שיכוון בליבו פירוש המילים ויחשוב כאילו שכינה כנגדו" (או"ח צח', א') – מי מאיתנו זוכה לעשות זאת?...

אך אין מה להתייאש, הנה לפנינו הסוד הגדול שילמד אותנו מה עלינו לעשות בימים האחרונים שנותרו, ומי שיעשה אותם מובטח לו שיזכה לרחמים ביום הדין, ונביא לכך מעשה:

באחד הקרקסים נעמד הלוליין בראש מגדל גבוה והתכוון ללכת על חבל דק מקצה אחד של האולם אל הקצה השני, כאשר מוט ארוך אחוז בידיו. הוא פסע על החבל במתח רב, ירד במורד החבל והמשיך בטיפוס אל הקצה השני התלול כשהכל היו במתח רב – מה יקרה אם חלילה ימעד. אך הלוליין התרכז בהליכתו ואחר רגעי לחץ קשים, חצה הוא את האולם בהליכתו על חבל גבוה וזכה לתשואות הקהל הרבות. בסיום, ניגש אליו אדם אחד ושאלו: "גלה לי מה הקטע הכי קשה במסלול? האם זה בפסיעה במורד לעבר מרכז החבל או אולי הטיפוס במעלה לקראת הסיום?"

חייך הלוליין והשיב: "לא זה ולא זה – אלא הקטע הקשה ביותר הוא להסתובב." הקשיבו היטב רבותיי – בשמיים לא רוצים שתהיה מלאך בחודש אלול ותלך על חבל דק באוויר, אלא מעריכים ומתרשמים דווקא מהרגע של הסיבוב – הרגע בו האדם מחליט להסתובב ולשנות במשהו קטן את מעשיו. אם אדם היה רגיל לישון 'עוד חמש דקות' ולאחר לתפילה, אז כעת הוא עושה 'סיבוב' ומחליט להקיץ בזמן. מי שהיה רגיל להתפלל במהירות ובלא כוונה – בשמיים רוצים כעת שיעשה 'סיבוב' קל וינסה להקפיד בקטע אחד קטן בתפילה. מי שרגיל היה לשבת בבית בשעות הערב ולהעביר את הזמן, והנה כעת הוא עושה את 'הסיבוב' הלא קל ומחליט לפתוח ספר או להגיע לשיעור קצר – הרי שזה עושה רעש בשמיים לקראת השנה הבאה. וכן דוגמאות רבות בכל ענייני צניעות, כשרות, שבת, קדושה ועוד.

ומדוע ש'סיבוב' קטן יעשה כזה רעש בשמיים ויגרום לגזור על האדם גזירות טובות?... התשובה היא – בשמיים אומרים: אנו יודעים כמה קשה להשתנות, אבל אם אתה עושה 'סיבוב,' אפילו הכי קטן ומוסר את נפשך להשתנות בניגוד לטבע שלך, הרי שגם אנחנו נעשה לך בניגוד לטבע ותזכה לישועות ושנה טובה.

על כן, זוהי עצת העצות וסגולת הסגולות אף לאדם המיואש ממצבו, שאם יעשה סיבוב קטן ושינוי קטן – בוודאי שיזכה לרחמים בדין. על כן, אין צורך לחפש לקחת קבלות חדשות, אלא מעלה עצומה היא שייקח האדם דברים שכבר עושה במשך היום, אך הוא אינו עושה אותם כראוי, ודוקא שם ישתנה במעט ו'יסתובב'.

"בימים האחרונים של חודש אלול אני שוברת את הטבע, עושה 'סיבוב' ומתחזקת בבגד יותר צנוע"... "הרי אני גם ככה מברך ברכת המזון, לכן מהיום אעשה 'סיבוב' ואתחיל לברך מתוך סידור, למרות שזה נגד הטבע שלי הרוצה למהר."... זהו הסוד של קבלה קטנה בימים הללו, ובכך יש שמחה לפני ה' ומתקיימים המאמר: "אני לדודי", ואז זוכים בעז"ה ש"דודי לי."

*** מפטירין:** אנכי אנכי ישעיה נ"א.

* אי"ה, מברכין ברכת הלבנה מיום רביעי בערב, שבשבוע הבא.

זמני הדלקת נרות שבת

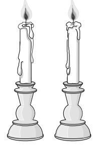

כניסת השבת

חיפה : 6 : 52

תל אביב : 7 : 00

ירושלים : 6 : 43

יציאת השבת

חיפה : 8 : 00

תל אביב : 8 : 00

ירושלים : 7 : 59

ר"ת חיפה : 8 : 39

ר"ת תל אביב : 8 : 38

ר"ת ירושלים : 8 : 42

כי תצא

פרשת: כי תצא.

"המנוף של אלול"

ימי אלול היקרים מתקדמים בצעדי ענק לקראת יום ראש השנה הגדול, כשבכל בוקר מתריע השופר בקולי - קולות: "היכונו, היכונו לבוא יום הדין הגדול ושפרו מעשיכם, מפני שכעת קרוב אליכם אלוקיכם יותר מבכל יום, ועל ידי תשובה קלה ושיפור המעשים, תתקבלו באהבה לפני יוצרכם ותזכו בדין לשנה טובה."

אך גם אם לא ניצלתם עדיין את יקרת ומעלת הימים הללו, הסכיתו ושמעו למעשה המרתק שסיפר מגיד השיעור, הרב יעקב דניאל שליט"א: "היה זה לפני זמן לא רב באחת הקהילות התורניות. מתפללי בית הכנסת המרכזי היו ממלאים את בית הכנסת מפה לפה ובאים לשמוע את רבם ולהתפלל עמו.

אלא, שברבות השנים הגיע בית הכנסת לתפוסה מליאה, בה אין אפשרות להכיל את כל המתפללים הרבים. אנשים נעמדו מבחוץ וסביב החלונות עקב העומס הרב, אך לא ויתרו על השתתפות בתפילות ובדרשות המרוממות. ועד בית הכנסת התכנס למציאת פתרון הבעיה, עד שהוחלט פה אחד כי יש לקנות קרוואן גדול ומפואר, רחב ידיים ומעוצב אשר יכיל כמות כפולה של מתפללים.

נבחר הקרוואן הטוב והמפואר. נעשו המדידות, הונחו היסודות, והגיע היום הגדול – יום הנחת קרוואן בית הכנסת החדש. כל אנשי המושב הגיעו אל המעמד הנשגב וחזו במנוף הענק מרים על ידי שלשלאות ברזל את ארבעת צדדיו של בית - הכנסת המונח על משאית ענק, כשאנשי תכנון ובניה נעמדים בשטח ומכוונים את המנוף להיכן להוריד את המבנה.

"טיפה ימינה – עוד קצת ישר – עוד קצת ימינה – בדיוק כך – עכשיו אתה יכול להוריד את הקרוואן למטה", נופפו בידיהם,

ההמשך בעמוד הבא.

*** מפטירין:** רוני עקרה ישעיה נ"ד.

* סוף זמן ברכת הלבנה, בשבוע הבא, כל ליל יום רביעי.

זמני הדלקת נרות שבת

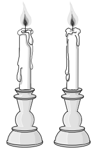

כניסת השבת

חיפה : 6 : 44

תל אביב : 6 : 52

ירושלים : 6 : 35

יציאת השבת

חיפה : 7 : 51

תל אביב : 7 : 51

ירושלים : 7 : 50

ר"ת חיפה : 8 : 30

ר"ת תל אביב : 8 : 29

ר"ת ירושלים : 8 : 33

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

משל ונמשל...

"והצדיקו את "הצדיק" (דברים כה, א).

עולמו המרומם מחומריות של הצדיק.

בן מלך הלך לארץ אחרת והיה רחוק מבית אביו מרחק רב. לימים קיבל מאביו אגרת שלומים, והוא שמח בה שמחה גדולה, אלא שהוא לא ידע כיצד להראות את שמחתו בין אנשי הכפר שבו הוא נמצא, כי מי יבין ללבו ובודאי ישאלוהו: לשמחה מה זו עושה?

מה עשה? ציוה להביא הרבה יין, ושתו כל אנשי הכפר ושמחו שמחה גדולה.

נמצא שהם שמחו, וגם הוא, בן המלך, שמח. הם שמחו על היין והוא שמח על אגרת השלומים שקיבל מאביו.

מסביר הבעש"ט: האדם מורכב, כידוע, מחומר וצורה. והנה רואים צדיקים שמחים, ויש מקום לחשוב, כי גם החומר שלהם שמח אתם, שהרי הרגלים רוקדות והפנים צוהלות.

אך אין הדבר כן. החומר משול הוא לאנשי הכפר שאינם מבינים ברוחניות. החומר שמח ביין והצורה שמחה באגרת השלומים שהיא מקבלת מאביה שבשמים. קירבת ה' היא המשמחת את הרוחניות שבאדם.

עמוד התפילה...

*** אי"ה מדי יום מתקיימים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים.**

הצבור היקר והקדוש מוזמן.

קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.

*** וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות - ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת מנחה בשבת קודש, מתקיים לימוד של **אבות ובנים** בבית מדרשנו,

הצבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.

בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות תפילה, מספר בן איש חי, בשעה 19.45 בערך.

הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!!

המעונינים לתרום לאחת מסעודות **הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה** בסך - 200 ש"ח.

ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04.

או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת "שופטים, כי תצא"

יום	עלות השחר	טלית/ ותפילין	נץ
ש	4:47:45	5:11:30	6:05:30
א	4:48:30	5:12:30	6:06:15
ב	4:49:30	5:13:15	6:07:00
ג	4:50:15	5:14:00	6:07:30
ד	4:51:15	5:14:45	6:08:15
ה	4:52:00	5:15:30	6:09:00
ו	4:53:00	5:16:15	6:09:30
ש	4:53:45	5:17:15	6:10:15
א	4:54:30	5:18:00	6:10:45
ב	4:55:30	5:18:45	6:11:30
ג	4:56:15	5:19:30	6:12:15
ד	4:57:15	5:20:15	6:12:45
ה	4:58:00	5:21:00	6:13:30
ו	4:58:45	5:21:45	6:14:00

השיעור בכולל ערב לקהל הקדוש.

* שיעור הכנה

מ: 20.30 – 21.00.

* ומהשעה:

21.00 – 22.00

שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה, במסכת: מועד קטן

אחר תפילת שחרית **שיעור בהלכה** ע"י מורנו ראש הישיבה בהלכות ספר - תורה.

מנחה: 18.45.

ערבית ראשונה: 19.50.

ערבית שניה: 22.00

שיעור מוסף מדי יום ע"י מורנו ראש - הישיבה והכולל.

בשעה: 18.25. **הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* **ביום שישי בבוקר** שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה: 13.20 - 11.15 במסכת **מנחות**, ואחרי כן תפילת מנחה.

* **בליל שבת** שיעור בשעה: 22.45 - 22.00.

* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן **ל"ד**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).

* **בשבת** בין השעות: 17.00 - 15.30 - שיעור כחצי שעה - חומש עם פירוש **הרמב"ן, ואח"כ שיעור בהלכה,** ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 17.00 תפילת מנחה.

הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

דבר המערכת.

לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וקיץ בריא ושמח.

המעוניינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך - 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל- 0527-182434

המעוניינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר – 2598156 תזכו למצוות.

המשך לפרשת: כי תצא.

נופפו בידיהם. המבנה נחת בצורה מופלאה על הקרקע לרקע מחיאות הכפיים הנרגשות של אנשי המושב.

היה זה רגע גדול ומיוחד בעבורם – כעת יוכלו הם להתפלל ברוחב ובשלווה, במבנה מפואר ורחב. הכל הודו למשאית ואנשי הצוות, ופתחו בשירים וריקודים בתוך בית הכנסת החדש כשרבם הולך בראש.

לאחר שלושה ימים, מבחין לפתע רב בית הכנסת כי ישנה טעות חמורה – היכל בית הכנסת נמצא בצד מערב, במקום בצד מזרח כנהוג. וכעת יש להפוך את מבנה בית הכנסת, כך שההיכל יהיה לכיוון מזרח.

כמה בחורים צעירים וחסונים ששמעו את טרדתו של הרב, פנו אליו בשמחה ואמרו: "מה הבעיה כבוד הרב?... אנחנו נפתור את הבעיה – שלושתנו נזיז את הקרוואן יחד לצד השני ובכך הכל ייפתר." שמע הרב וחייך: "האם אתם צוחקים עליי?... וכי כיצד יוכלו שלושה נערים בלבד להזיז מבנה כה גדול ורם?." "איננו מבינים מה הבעיה", השיבו הנערים, "והלא ראינו ביום הנחת הקרוואן כיצד שני אנשי שטח רגילים, שאינם בעלי כח כמונו, עומדים בשטח ומכוונים בידיהם ימינה ושמאלה, ועל ידי כך זז הקרוואן בקלות לכל צד עד שהונח בשטח. ואנחנו שלושה ולא שניים ויותר חזקים מהם, ומדוע שלא נצליח להזיז את המבנה?."!

פנה אליהם הרב במסר עצום ואמר: "הקשיבו היטב – כל זמן שהמבנה היה מונח באוויר על ידי מנוף ניתן היה להזיזו על ידי תנועות ידיים קלות ופשוטות של כל אדם, אך כעת שהמבנה נמצא בארץ – צריך כח רב להזיזו.

רבותיי, כעת בימים האחרונים של חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, אשר "דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב" – שהכל נמצא בשמיים ועוד לא נקבע ונגזר מאומה עד ראש השנה – אפשר להזיז כל גזר דין וכל הכרעה בבריאות, בפרנסה, בילדים ובבית על ידי תזוזה קלה ותשובה קטנה. אך בעוד כמה ימים, כשיסתיימו ימי הרחמים האהובים והנפלאים ותחל שנת התשפ"ד – והכל כבר יהיה מונח כאן בארץ, אז כבר יהיה מאד קשה לשנות ולהזיז את הנגזר ונקבע בראש השנה. עכשיו ניתן להחליט ולשנות כל דבר בחיינו. מה שהיה בשנה האחרונה – נקבע בשנה האחרונה, אך כעת, שהכל מונח בשמיים אפשר לשנות ולסדר הכל אחרת, על ידי תורה, מצוות ומעשים טובים. הזדרזו עם ישראל היקרים כדי שנזכה כולנו בשנה טובה!!

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: פז-פח.

פז. לא תעשו עול במשפט (ויקרא יט, טו). הרי הוא אומר אחרי כן: לא תשא פני דל ולא תהדר פני גדול בצדק תשפוט עמיתך, ומהו "משפט" האמור בתחלת המקרא? אמרו רבותינו זכרונם לברכה (ספרי ויקרא, קדושים יט, פד): הוא המדה והמשקל והמשורה. מלמד, שהמודד נקרא דיין, שאם שקר במדה הרי הוא כמקלקל את הדין, וקרוי עול ומשוקץ וחרם ותועבה, וגורם לחמשה דברים כמעוות הדין: מטמא את הארץ, ומחלל את השם, ומסלק את השכינה, ומפיל העם בחרב, ומגלה אותם מארצם.

צריכים לדעת עוד דבר, שאסור להחזיק משקולות מעוותים בבית, אפילו אם לא משתמשים במשקולות, יש איסור של לא יהיה בביתך... יש אומרים שיש תקנה לכתוב עליו שהמשקל לא טוב. בעוון 'המשקלות' נכשלים יותר, ועוון 'המשקלות' שקול לעוון הדיין, - כמו שהדיין ע"י עוות הדין הוא מטמא את הארץ ומסלק את השכינה,

כך גם ע"י עוות המשקולות, מטמאים את הארץ ומסלקים את השכינה.

וכן נאמר (ויקרא יט, לה - לו): לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה. מאזני צדק אבני צדק איפת צדק והין צדק יהיה לכם אני ה' אלקיכם וגו'. במדה - זו מדת הארץ, במשקל - כמשמעו, ובמשורה - היא מדת הלח והיבש, אבני צדק - הם המשקלות ששוקלים כנגדם, איפה - היא מדת היבש, הין - זו מדת הלח, אני ה' אלקיכם אשר הוצאתי וגו' - אני הבחנתי במצרים בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור, ואני נאמן ליפרע ממי שטומן משקלותיו במלח כדי להטעות את הבריות שאין מכירים בהם.

פח. לא תהיה לו כנושה (שמות כב, כד). הוזהרנו בזה שלא לצער את הלוה, ולא יעבור המלוה לפניו ויודע שאין לו מה לפרוע, כי הוא מציק לו ומרפה את רוחו בזה.

משמע שזה שאינו עובר לפניו נותן ללוה את מנוחת הנפש. כלומר, אדם שאין לו ממה לשלם שחי חיים על האפס, הוא חי חיים קשים, הוא לא שש ושמח בחיים האלה. ואם המלוה עובר לפניו הוא מוסיף זעזוע לחיים של הלווה.

יכול להיות שאם יש לו חלק לשלם שכדאי לתבוע ממנו, שיתן לפחות את החלק שיש לו. אם הוא לקח הלואה גדולה, יכול להיות שגם בעוד מאה שנה לא יהיה ללוה לפרוע. אבל אם יש לו 'עשר אלף', שיתן אותם לפחות.

ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"מ עה ב): הרי הוא כאלו דן אותו בשני דינים, שנאמר (תהלים סו, יב): הרכבת אנוש לראשנו באנו באש ובמים.

לא תהיה לו כנושה, לא תהיה כראשיא, זה התרגום, ופה - הרכבת אנוש לראשנו - להיות בעל חוב, באנו באש ובמים.

וראוי לעטות קנאה להוכיח המסתוללים בעמנו במקצת מקומות לאסור הלוה בזיקים, גם כי לא יזדמן לו לפרוע.

הכונה שהולכים איתו קשה, למרות שאין לו אפשרות לפרוע. אם אדם לווה כסף והוא חשב שיהיה לו אפשרות לשלם, והוא לקח את ההלוואה באמת בשביל הכרח החיים שלו, זה יותר פשוט. אבל אם אדם לווה והוא בעצמו מסתולל... - לקח חוב שהוא לא ידע בכלל מאיפה ישלם אותו, ומה עוד שלקח אותו לא לדברים הכרחיים, הוא בעצמו נכנס לדבר לא צודק. **לדוגמא** לווה הרבה כסף ונסע לחו"ל. אם לאדם אין כסף עדיף שישאר בארץ, וגם הוא לא חשב כשהוא לקח את הכסף מאיפה יחזיר אותו.

אני מכיר אנשים שה' ירחם הם כבר מסודרים מראש שלא יוכלו לגבות מהם כלום. היה לי מקרה כזה, בסוף הגעתי אליו לבית, היה לו מקרר ישן נושן, בית בשכירות. וזה לקחת שיטתי ולא לתת תמורה.

אדם זהיר יכול מראש לקחת ערב או משכון, ולא להגיע למצבים האלה.

ההמשך יובא בעוד שבועיים אי"ה.

בס"ד מצא את המסתתר

לפרשת שופטים

מצא 18 מילים בלבד בתפזורת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.

מצא מימרה מסתתרת .

י	ל	ע	ח	ל	ע	י	פ	ה
ל	כ	ג	י	ש	ע	ה	ח	ל
ע	א	ח	ת	כ	ל	ע	ע	י
ב	ת	ש	ו	ב	ה	ד	ל	ת
מ	ל	ו	מ	ע	ש	י	מ	ב
י	ח	ט	ו	ב	י	מ	י	י
ס	כ	ב	ע	ו	ל	מ	ל	ר
ו	ל	ה	ז	ה	ח	כ	י	כ
ס	ח	מ	כ	ל	ג	ע	ג	נ
י	ל	ח	י	י	ל	ח	י	ל
כ	ע	ג	ה	ע	ו	ל	מ	ח
ל	ח	ה	ב	א	א	ע	י	כ
י	ה	ע	מ	ח	מ	מ	ש	ל
ג	כ	ב	ג	י	ש	ו	נ	ח
ל	מ	ר	צ	כ	נ	ר	מ	י
נ	י	י	נ	מ	ה	י	ל	ט
ו	ד	ת	י	ח	ר	ע	פ	ג
ד	ע	ט	ד	ט	ל	ש	י	ל
ז	פ	ח	ש	י	מ	ח	ע	כ
ש	י	ל	ע	ח	ע	ד	ל	ח

שפטים	שטרים	משפט
שחד	מצבה	מום
ברית	עדים	משנה
ימין	שמאול	מלך
נכרי	אחיך	דין
נגע	ריבת	רום
סוסים	נשים	זדון

האם מצאת את המשפט:

יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא

מאת : אבות ד, יז.

הצלה מאוחרת

נמצאים אנו כבמחציתו של חודש אלול, וכשבועיים או שלש שבועות - הוא הזמן שנותר לנו להרבות בזכויות, לערוך תשובה ולזכות בכתיבה וחתימה טובה.

אלא שיש לדעת את דברי רבנו יונה כי אדם יכול לערוך תשובה גדולה על כל העבירות שעשה, אך אם לא ביקש מחילה במי שפגע, לא מועילה תשובתו על שאר עוונות, שאם לא טיהר את העוונות שבין אדם לחבירו, אף עבירות שבין אדם למקום לא מתכפרים. (אולם יש חולקים על כך).

לפנינו מעשה מרטיט שסיפר הסופר חיים ולדר ע"ה: "המעשה המדהים הבא אירע לפני כמה שנים, וכך שלח בעל המעשה: "יצאנו כמה משפחות לפארק הירקון עם הילדים על מנת להתאוורר. הילדים משחקים במתקנים, הגדולים על אופניים, הנשים מפטפטות ואנחנו הגברים עושים מנגל. חשוב לציין, כי כולנו היינו אנשים חילוניים, אך עם כבוד לדת.

לידינו, הגיע בחור דתי עם בנו הקטן מאוד ושיחק עימו בכדור.

ואז, חבר שלי תומר, הלך לרכב שלו בחניון כדי להביא פיתות, אלא שהוא חזר עצבני מאד. "יש איזה אופנוע שחונה קרוב לדלת הרכב ולא יכולתי להיכנס." תומר הוא מנהיג בטבעו, בריון עצבני עם פתיל קצר.

"של מי האופנוע הזה?", צועק תומר בפארק, כאילו יש סיכוי שמישהו ישמע אותו, אלא שלמרבה ההפתעה, הבחור הצנום עם הילד אומר לו: "אתה מדבר על אופנוע של 'איחוד הצלה'?". "כן, עם הארגז מאחורה."

"כן, זה שלי", השיב הבחור. "אז קח את הרגליים שלך ותעיף אותו משם".

"רק רגע, למה לדבר ככה?", משיב הבחור. "לדבר יפה עוד מעט תרגיש את נחת זרועי בלי לדבר כלל".

הבחור הביט בו כשהוא פגוע עד מאד. תומר איבד את הסבלנות וניגש אליו בצעדים מאיימים על מנת לפגוע בו. מיד עצרנו את תומר וביקשנו מהבחור: "עזוב, אל תסתבך. הזז את האופנוע."

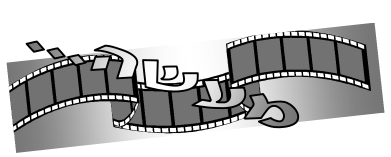

הבחור לקח את הבן שלו והלך מושפל להזיז את האופנוע. אנחנו שתקנו ולא הסכמנו עם התנהגותו של תומר.

הבחור הזיז את האופנוע וחזר לשחק עם בנו. אלא שלפתע קרה דבר שהפך את כל הסיפור: לפתע שמענו צעקה: "חגית נפלה מהסולם." חגית היא בתו של תומר, בת שש, אשר שיחקה עם ילדינו האחרים על סולם חבלים, והיא פשוט צנחה מראש הסולם וכל הילדים החלו לצעוק שמשהו קרה לה. רצנו לשם בטירוף. חגית שכבה על החול, כולה כחולה וללא נשימה.

תומר התקרב והחל לצעוק: "חגית, חגית, תתעוררי. הצילו, תקראו לעזרה. אמבולנס", צעק בכל הפארק. ולפתע... מופיע הבחור הצעיר ההוא לידי, מניח בידיי את הילד שלו. "תשמור עליו, אני מגיע לעזור", ולפני שיכולתי לומר מה או מי – הוא נעלם בריצה מטורפת וטס להביא את אופנוע ההצלה. היו אלו רגעים קשים – עשרות אנשים סובבו את חגית וחזו באסון הגדול, כשאין לאף אחד אפשרות לעזור. צעקנו והיינו חסרי אונים.

לפתע הגיע אופנוע 'איחוד הצלה' עם הסירנה. הבחור הצעיר שישב עליו ירד במהרה, פתח במהירות את הארגז, הוציא משם כמה פריטים וניגש אל הילדה.

היה זה כה משונה. תומר החזק והחסון רעד כמו ילד קטן, והבחור העדין הפך למפקד ושליט. הוא החל להציל את הילדה, ואנו הבטנו בו כמלאך ומושיע. הוא פעל בקור רוח ובמקצועית ובתוך דקה החלה חגית, שהיתה מונחת חסרת חיים, לזוז ולהשתעל. הוא הצליח להחיות אותה.

כל הנשים באיזור החלו לבכות, בעוד הבחור ממשיך להחיות ולהציל אותה. לאחר כמה דקות של נצח – הגיע אמבולנס. בינתיים, ניגש תומר לבחור הצעיר ואמר: "סליחה, אני... אני מצטער", כשהוא בוכה כולו, אך הבחור אמר לו כי הכל בסדר.

מיד חיבקנו ונישקנו את הבחור הצעיר, ביקשנו סליחה והודינו לו שהציל את חיי הילדה. לקחנו את הטלפון שלו על מנת לשמור על קשר. לאחר כמה שעות, יצאה הילדה מכלל סכנה. אך תומר היה שבור ואומלל. הוא כל כך התבייש ביחסו אל האיש שהציל את בתו.

למחרת הוא התקשר אליו, בכה, ביקש סליחה ואמר לו: "אני רוצה לפצות אותך בכסף", אבל הבחור הרגיע אותו ואמר לו: "זה בסדר, אני מוחל לך. זו העבודה שלנו ואינני רוצה פרוטה."

כעבור שלושה ימים, חגית שוחררה מבית החולים, אבל תומר לא נרגע. הנפש שלו סערה. הוא הודיע לנו שהוא רוצה לעשות מסיבת הודיה ולהזמין את הבחור כאורח הכבוד. הוא קבע מסיבה לעוד שבוע, במוצאי שבת, ותיאם עם הבחור שיגיע. אך הסיפור לא נגמר...

ביום חמישי אור לכ"ג באייר התשע"ח, יומיים לפני מסיבת ההודיה בשעה 3:30 בלילה הוזעק הבחור, אפי גדסי שמו, מתנדב 'איחוד הצלה' לטיפול באירוע חירום רפואי. בדרך, ברחוב מנשה בן ישראל בירושלים, פגע בו נהג מונית בעוצמה. אפי נהרג במקום. אפי גדסי היה הבחור שהציל את חגית. היינו המומים ומזועזעים. כולנו הגענו להלוויה. בכינו כמו ילדים קטנים. החזקנו את תומר שהיה קרוב לעילפון. אני לא יכול לתאר את הצער שלו ולא פחות מזה את תחושת האשמה שלו. הרגענו אותו שהוא ביקש ממנו סליחה ואפי מחל לו, אבל הוא הרגיש כאילו חלק מהלב שלו מת. כמה שאנחנו התחזקנו – תומר התחזק פי כמה. אני מדבר על כיפה גדולה שלו, תפילות, שמירת שבת, והכל בזכותו ולעילוי נשמתו של אפי. תומר תרם אופנוע לאיחוד הצלה לע"נ.

המסר מכך הוא אחד **וצועק...**

הלכות: זהירות, לשון הרע!

זהירות, לשון הרע!

לצערנו ישנה טעות נפוצה בקרב אנשים רבים החושבים שדברי גנאי שהם אמיתיים - אינם בכלל עוון "לשון הרע". הוא יכול לדבר במשך שעה ארוכה בגנות חברו לעבודה, לספר בלגלוג על שכנו לבנין, וכן לשוחח בנימת זלזול על אחד מקרובי משפחתו, וכשיסבירו לו את חומרת האיסור ועונשו, תשובתו כבר מוכנה על קצה לשונו: "מה אתה רוצה? זה לא לשון הרע זה אמת. רק אמת!" אבל זו טעות מוחלטת. אדם שמספר שקר, או דבר גנאי שיש בו מן האמת אבל יש בו גם כן גוזמא וקצת "תבלינים", הרי זה חמור יותר וגדול עוונו מנשוא והוא בכלל "מוציא שם רע". אך גם המספר דברי גנאי שכולם אמת ויציב, ללא שום תוספת, הדבר אסור בהחלט, והרי הוא בכלל איסור לשון הרע, שרבותינו הזהירו על כך מאוד עד שאמרו: כל המספר לשון הרע, כאילו כפר בעיקר, וראוי לסקלו באבן, ועוד מאמרים חמורים.

כותב ה"אור לציון" זצ"ל: "אם לא יתן האדם דעתו לפקח על דיבורו ומחשבתו ולשים רסן לפיו ולשעבד מחשבתו בצורה נכונה וטובה, כשיגיע לעת הניסיון יקשה עליו לעמוד בזה ויכשל באיסורי לשון הרע או במחשבה רעה. דברים אלו יכולים להגרם מטבעים שונים, כגון מי שטבעו נוח לכעוס, כשרואה דבר שאינו לפי רוחו, אינו מושל ברוחו ומדבר. או מי שבטבעו פטפטן, מוכרח לדבר, יושב עם חבר ומדבר על זה ועל זה, ונכשלים באיסורים שונים. כך אני רואה בבית הכנסת שיש שני סוגי בני אדם, יש שאינם מתערבים בכל הנעשה, ויש שעל כל דבר מעלים ביקורת, מדוע העלו לתורה את פלוני, החזן קיצר, החזן האריך, ממש מוכרחים לדבר. אלה מסכנים אין להם שליטה על עצמם. ועצה טובה - שישמור על פיו, ואם בא בדעתו לדבר על משהו, יחשוב אילו בנו היה עושה כן, הרי היה מחפה עליו, וכך יחפה גם כלפי אדם אחר. וכן ירחיק האדם את עצמו מלדבר בנושאים של חוגים או עדות שונים, והגרוע ביותר אם מדבר על קבוצת אנשים, ממי יבקש מחילה שהרי עבירות שבין אדם לחברו אין יום הכיפור מכפר עד שירצה את חברו. על כן ישים האדם לליבו להבדל מכל מיני דבורים אלו ולעסוק בתורה ולקדש את עצמו". איך עושים את זה?

בכולנו מתעורר רצון טוב להתפטר מחטא זה אשר אנו דשים בו רבות, אך לא אחת צצה השאלה: האם נוכל להתגבר? הרי שלהפסיק לדבר לשון הרע פירושו להיות כמו אילם - כיצד נוכל?!

אם באמת עלו מחשבות כאלו בראשך, אין זה אלא מכיון שאיננו יודעים כיצד היא מצות שמירת הלשון. נתאר לעצמנו יהודי שאינו שומר תורה ומצוות, ולאחר הסברים מרובים הוא משתכנע באמיתות התורה, אך כשמגיע הדבר לכלל מעשה הוא אומר: "מה? אמנם הדברים הם אמת, אבל אינני מסוגל להפסיק "לחיות", התורה והמצוות יגבילו אותי מאוד!" התשובה לשאלתך ולשאלת אותו יהודי אחת היא: שב ולמד את ההלכות ותגלה תגלית חדשה, את מה שאתה באמת צריך - אין התורה אוסרת עליך, ואילו מה שאסרה התורה הוא דווקא הדבר שאינו נצרך, הדבר אשר בא מגירוי יצרים אפלים. כשתקבע לעצמך זמן ללימוד ההלכות, תתחיל להרגיש בתוך תקופה קצרה שהינך חי וזורם עם הלכות אלו, ולשונך מדברת כראוי ללא מאמץ על אנושי. הינך הופך להיות מורגל לאיכות חיים חברתית,

ההמשך יובא בשבוע הבא אי"ה

בס"ד
קח פסק זמן...
מעוניין בחוויה לשעות:
הבוקר/ צהרים/ערב ?
או שבת אירוח?
בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנה 2 רכסים.
בנשיאות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה.
לפרטים : הרב נתנאל יהב , טל' : 7124735 - 052 .
* שבתות האירוח מיועדות רק לרווקים.
בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנל, בקרית חיים מערבית.
בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכנ"ס "נצר יעקב" ברח' ט'רניחובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.